

**STUDIU PRIVIND EVOLUȚIA COMUNICAȚIILOR ELECTRONICE ÎN
REPUBLICA MOLDOVA ȘI IMPACTUL ACESTORA ASUPRA
COMPETITIVITĂȚII ECONOMIEI NAȚIONALE**

**STUDY ON THE DEVELOPMENT OF ELECTRONIC COMMUNICATIONS
IN THE REPUBLIC OF MOLDOVA AND ITS IMPACT ON THE
COMPETITIVENESS OF THE NATIONAL ECONOMY**

CONDROU Crina, studentă, Specialitatea: BA

Academia de Studii Economice din Moldova,
Republica Moldova, Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61, www.ase.md
e-mail autor: condrou.crina@ase.md

FRUNCEAC Alexandra, studentă, Specialitatea: BA

Academia de Studii Economice din Moldova,
Republica Moldova, Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61, www.ase.md
e-mail autor: frunceac.alexandra@ase.md

Abstract. *In the last decades, the Republic of Moldova experienced a significant evolution of electronic communications, with a major impact on the competitiveness of the national economy. Currently, Moldova has one of the most developed telecommunications sectors in the region, with a wide range of services available to consumers. This article analyzes the country's electronic communications infrastructure, the reported revenues from the provision of these services, and the directions for the development of electronic communications in the coming years.*

Keywords: *electronic communications, internet, telephony, coverage rate*

JEL CLASSIFICATION: F43; L96; M40

INTRODUCERE

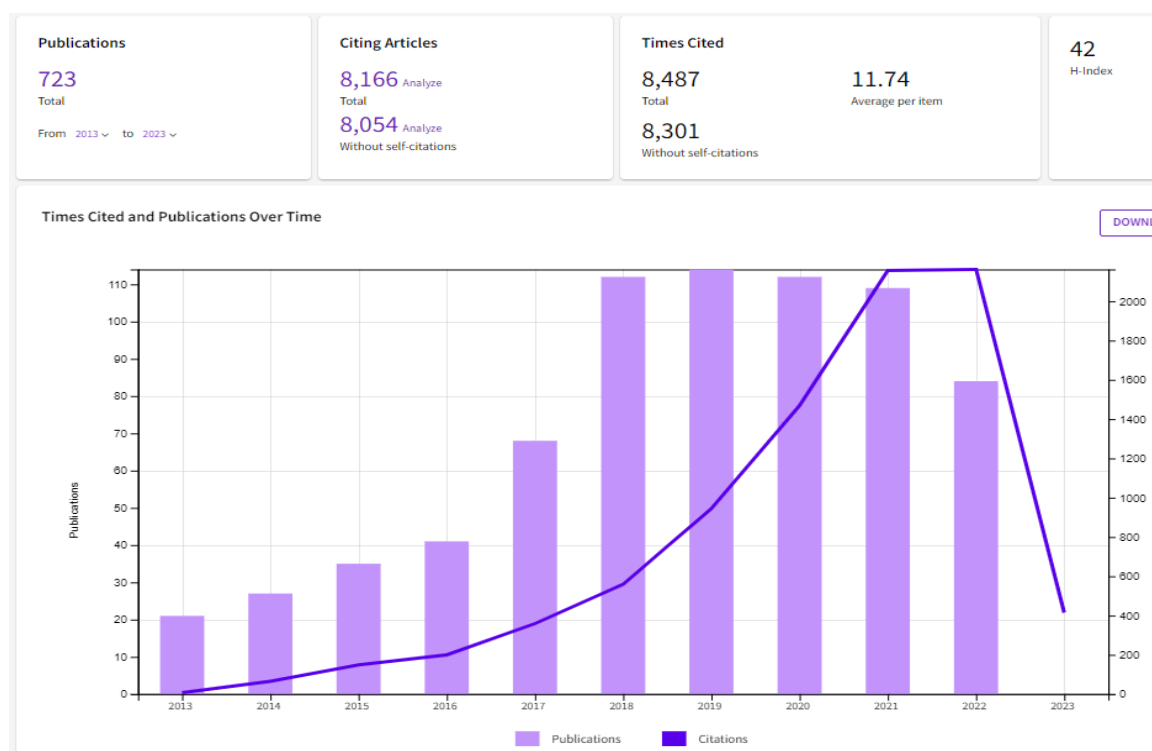
Evoluția comunicațiilor electronice în Republica Moldova a cunoscut o dezvoltare semnificativă în ultimii ani, aceasta având un impact puternic asupra competitivității economiei naționale prin furnizarea unei game largi de servicii și facilitarea schimbului de informații și date în timp real. În Republica Moldova, acestea au evoluat constant începând cu anii '90, o dată cu introducerea primului sistem de telecomunicații digitale (1993). Actualmente, piața de comunicații electronice din Republica Moldova este competitivă, având o gamă largă de operatori și furnizori de servicii. Acest lucru a condus la o creștere semnificativă a ratei de penetrare a serviciilor de telecomunicații din țară, cu o acoperire de aproape 100% a populației și o creștere accesului la Internet, fapt demonstrat de datele Agenției Naționale pentru Reglementarea Comunicațiilor Electronice și Tehnologiilor Informaționale.

Motivul pentru care s-a ales subiectul de cercetare rezidă în importanța pe care comunicațiile electronice contribuie la dezvoltarea durabilă a țării înregistrând o rată mult mai înaltă de evoluție, comparativ cu alte sectoare ale economiei naționale. Totodată, actualitatea temei se încadrează în conjunctura dezvoltării sectorului TIC prin prestarea diverselor servicii cetățenilor, care au permis accesul la servicii publice electronice, reducând timpul și costurile necesare pentru obținerea de documente și informații. De asemenea, au creat oportunități de învățare la distanță și acces direct la orice informație. Astfel, putem menționa că evoluția comunicațiilor electronice în Republica Moldova are impact semnificativ asupra competitivității economiei naționale, deoarece permite entităților să se extindă și să concureze pe plan internațional, îmbunătățind calitatea vieții cetățenilor.

Totodată, dezvoltarea în sectorul comunicațiilor electronice contribuie la dinamica pozitivă a Republicii Moldova în clasamentele internaționale. Astfel, potrivit studiului privind evoluția guvernării electronice din 2022, comparativ cu anul 2020, Moldova a înregistrat un salt de 7 poziții în clasamentul Indicelui de dezvoltare a e-guvernării, plasându-se pe locul 72 din 193 de State Membre ale ONU, ceea ce atestă accesul considerabil la Internet și la dispozitive IT în Republica Moldova [3].

CONȚINUT DE BAZĂ

În vederea aprecierii performanței științifice la nivel internațional în domeniul competitivității economiei a fost utilizat motorul de căutare Web of Science. Studiul publicațiilor pe platforma Web of Science și Scopus s-a realizat prin setarea cuvântului-cheie „competitivitate economică” și perioada publicațiilor „2013-2022” pentru ultimii 10 ani.

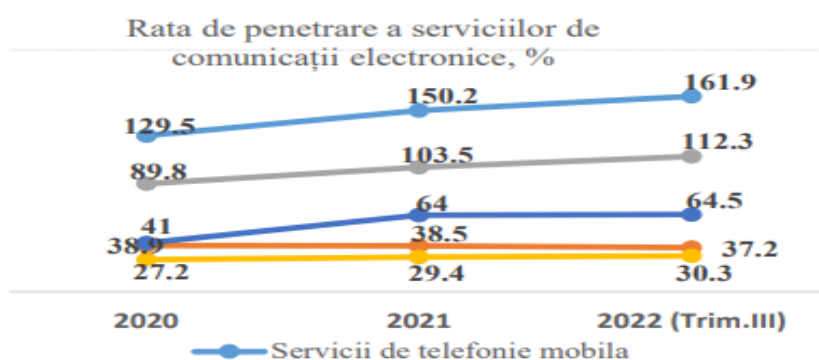

Figura 1. Evoluția publicațiilor privind „competitivitate economică” în anii 2013-2022
Sursa: elaborat de autori în baza rezultatelor căutării pe Web of Science

Din datele prezentate în figura 1, deducem că evoluția de la an la an este neuniformă, iar numărul lucrărilor denotă interesul cercetătorilor la nivel internațional, deoarece se observă o tendință pozitivă de creștere al acestora. Din punct de vedere cantitativ, în perioada analizată au fost găsite 723 de lucrări, iar cele mai multe publicații au fost elaborate în anul 2019 - 114 de publicații, urmat de anul 2018 și 2020 cu câte 112 publicații. Cele mai reprezentative, în funcție de categoria lucrărilor acceptate de bazele de date bibliografică și bibliometrică sunt articolele în reviste -585 la număr și 101 de lucrări în conferințe.

Comunicațiile electronice reprezintă orice transmitere a vocii, datelor, textului, sunetului și a imaginilor, bazate pe o singură tehnologie sau pe o combinație de tehnologii. O infrastructură de comunicații modernă și competitivă contribuie la eficientizarea proceselor de guvernare, îmbunătățirea calității vieții cu incluziune socială, precum și la integrarea cetățenilor în mediul informațional global. Nivelul general de penetrare a comunicațiilor electronice și tehnologiei informației în Republica Moldova a crescut rapid pe parcursul ultimului deceniu. Astfel, potrivit

datelor furnizate de ANRCETI și sistematizate în figura de mai jos, în dinamică se atestă o evoluție pozitivă a ratelor de penetrare a serviciilor de comunicații electronice.

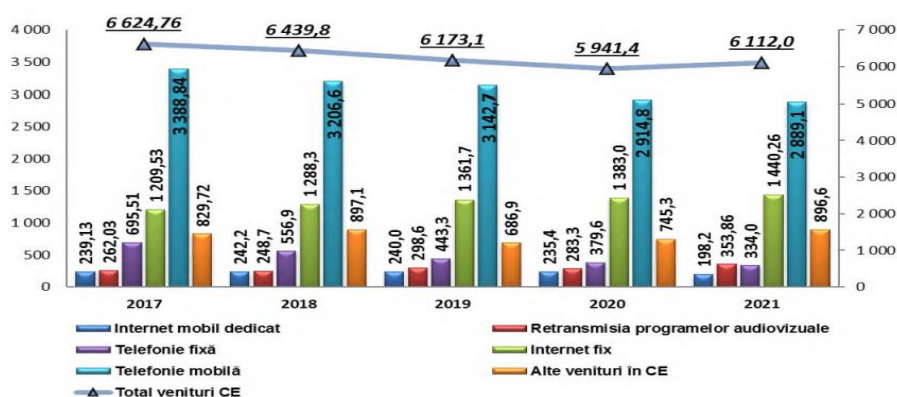
Figura 2. Rata de penetrare a serviciilor de comunicații electronice(%)

Sursa: preluat de autori în baza [3]

Pe parcursul anului 2022, numărul abonaților la serviciul de acces la Internet fix a crescut cu 3,5% și a însumat circa 789 mii lei, iar la serviciul de acces la Internet mobil s-a majorat cu 8,7% constituind 2,9 mil lei.

La moment, Republica Moldova este printre primele 50 de țări ale lumii în ratingul vitezei de internet, și este lider la acest capitol printre țările CSI, întrecând așa țări ca: Rusia (locul 47), Ucraina (locul 58), Republica Belarus (locul 66) și Georgia (locul 77). Conform portalului Speedtedt, în anul 2017, Republica Moldova ocupa locul 43 din 122 după viteza internetului mobil și locul 33 din 133 după viteza internetului de bandă largă. În ratingul țărilor după nivelul prețului pentru internet – Moldova ocupă locul 6. Cel mai ieftin internet fix este în Ucraina (5\$ pe lună) iar cel mai scump – în Mauritania (768,16\$). Până în anul 2030 se așteaptă o creștere considerabilă a vitezelor de acces la Internet datorită dezvoltării și implementării noilor tehnologii. Viteza conexiunilor la Internet mobil va crește odată cu implementarea în Republica Moldova a tehnologiilor 5G ce permit rate de acces de peste 1 Gbit/s. [4].

Potrivit datelor statistice raportate ANRCETI de către 319 furnizori de rețele publice de comunicații electronice și/sau servicii de comunicații electronice accesibile publicului, în anul 2021, volumul total al veniturilor în sectorul comunicațiilor electronice a înregistrat, în raport cu anul 2020, o creștere de 170,6 mil. lei (2,9%) și a însumat 6 mld. 112 mil. lei [1].

Figura 3. Evoluția veniturilor în sectorul comunicațiilor electronice

Sursa: preluat de autori în baza [1]

Totodată, menționăm că comparativ cu anul 2020, vânzările pe piața de telefonie fixă s-au micșorat cu 12% și au totalizat circa 334 mil. lei, pe piața de telefonie mobilă au înregistrat o scădere de 0,9% și au însumat 2 889,1 mil. lei. În același timp, veniturile provenite din vânzarea serviciilor de acces la Internet fix au sporit cu 4,1% și au însumat 1 440,3 mil. lei, pe piața de retransmisie a programelor audiovizuale a fost atestată o creștere de 24,9% și au însumat 353,9 mil. lei., iar cele obținute din vânzarea altor servicii de comunicații electronice au crescut cu 25,4% și au totalizat 896,6 mil. lei [1].

Începând cu anul 2015, în Republica Moldova se atestă o tendință de continuă descreștere a numărului abonaților la rețeaua telefonică fixă. În anul 2021 numărul acestora a alcătuit un milion de abonați sau în scădere cu circa 17,0% față de anul 2015 și 2,7% față de anul 2020. Totodată, se observă o creștere constantă a numărului abonaților la rețeaua telefonică mobilă, de la 4,3 milioane abonați în anul 2015 până la 4,7 milioane - în anul 2021.

La sfârșitul anului 2021, numărul abonaților la serviciul de acces la Internet fix a crescut, față de finele anului 2020, cu 6,0% și a însumat 762,0 mii, iar numărul utilizatorilor serviciului de acces la Internet mobil s-a majorat cu 13,4% și a constituit 2,7 milioane. Analiza creșterii numărului de conexiuni fixe și mobile în valori absolute arată că, în anul 2021, numărul utilizatorilor serviciului de acces la Internet mobil a sporit cu 318 mii, iar numărul abonaților la serviciul de acces la Internet fix - cu 43 mii. În anul 2021, s-a înregistrat un trend descendent atât a traficului de corespondențe poștale cât și a coletelor poștale. Comparativ cu anul 2020, numărul trimiterilor poștale (simple, recomandate, cu valoare declarată și rapide) a înregistrat o scădere de 11,2%, și a totalizat 37,8 milioane de trimiteri. Numărul coletelor poștale interne și internaționale expediate a scăzut față de anul 2020 cu 23,2% și a alcătuit 493 mii. Lei. [2]

CONCLUZII

Evoluția comunicațiilor electronice a avut un impact semnificativ asupra competitivității economiei naționale. În primul rând, a permis o mai bună conectivitate între companii, facilitând astfel schimbul de informații și de date și creând oportunități noi de afaceri. În al doilea rând, a permis companiilor să se extindă pe piețele externe prin intermediul tehnologiilor de comunicații electronice și să concureze pe plan internațional cu alte companii. De asemenea, comunicațiile electronice au jucat un rol important în îmbunătățirea calității vieții cetățenilor.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE:

1. Anuar statistic dezvoltarea comunicațiilor electronice în Republica Moldova, în anul 2021. Disponibil: https://www.anrceti.md/files/filefield/Anuar%20statistic_2021.pdf
2. MOLDOVA în cifre Breviar statistic 2022. Disponibil: https://statistica.gov.md/files/files/publicatii_electronice/Moldova_in_cifre/2022/Moldova_in_cifre_editia_2022.pdf
3. RAPORT cu privire la activitatea Guvernului 2022-2023. Disponibil: https://gov.md/sites/default/files/document/attachments/raport_gov_2022-2023_0.pdf
4. Strategia națională de dezvoltare Moldova 2030. Disponibil: https://cancelaria.gov.md/sites/default/files/strategia_nationale_de_dezvoltare_moldova_2030-t.pdf?fbclid=IwAR3oBzb8j3aHt8uWcdNkwwa3jiWPdCnoLORbNiTXw37Ejkw-VYVJPMkjHtk

Coordonator științific: BĂDICU Galina, dr., conf. univ.

Academia de Studii Economice din Moldova,
Republica Moldova, Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61, www.ase.md
e-mail: badicu.galina@ase.md